Наші інтерв'ю

На будь-яких концертах та святах, у школах, університетах, у лікарнях та шпиталях завжди чутно щирий фольклорний спів Чернігівського народного аматорського хору ветеранів війни та праці, який створено ще в 1960-му.

У серпні цього року виповнилося десять літ відтоді, як хором почав керувати Микола Петрович КРАСНОЖОН, та двадцять років як колективові присвоєно звання «народний».

Незважаючи на досить напружений ритм життя хору, вдалося поспілкуватися з хормейстером.

– Миколо Петровичу, розкажіть трохи про себе.

– Народився я 1954 року на Ріпкинщині у співочій сім'ї. Батько Петро Дмитрович та мама Катерина Семенівна мали добрий слух і гарні голоси, знали багато народних пісень, тому часто на всіляких народних зустрічах, весіллях та гуляннях було

чутно їхній чудовий пісенний дует. Батьків брат і мій дядько Іван Дмитрович теж полюбляв співати, а ще більше поважав гру на баяні. Часто з дядьком удвох ми ходили слухати чернігівських баяністів чи то на Лісковицю, чи на Рокоссовського, де він тоді мені малому вже розповідав, який музикант краще грає і чому.

Пам'ятаю з розповіді дядька як на одному з весіль, поки гармоніст сів за стіл пообідати, я, трирічний хлопчисько, заліз на лаву й почав клацати всіма кнопками на баяні – і відтягнути мене від інструмента було неможливо, аж допоки не прийшов власник. Це ще в той час, певно, доля вже вирішувала за мене моє

Брат мій, Василь Петрович, теж гарно співав на шкільних святах та в хорових колективах.

А ще батько розповідав, що його дід був добрим скрипалем - а на скрипці грати не кожен зможе. Отож така у нас музична династія.

– Чи пам'ятаєте перший свій виступ на сцені?

 Було це ще в дитсадочку – як зараз пам'ятаю, що читав напам'ять віршика про зиму та співав пісню про ялинку.

А також пам'ятаю, як сусіди, ще задовго до школи, принесли мені «Букваря» з красивою обкладинкою, на якій посередині сидів баяніст, а довкола вели хоровод біля ялинки Дід Мороз і діти. Так мені тоді той баяніст припав до душі!.

Потім почалася школа, котра для мене стала повноцінною великою сценою, де я зростав як майстер, музикант і виконавець.

Коли мені виповнилося 10 років, батьки купили мені новеньку, блискучу від червоного лаку гармошку - 23 на 12 клавіш – під назвою «Марічка», а зголом на лень народження подарували мені напівбаян «Весна-2». Навчали мене азів гри старші товариші та знайомі, а я був дуже допитливим та цілеспрямованим, і коли всі хлопці ганяли м'яча на вулиці, добирав на слух різноманітні цікаві мелодії, а вже ввечері міг власною грою довести всім, що футбол – це не найголовніше в житті.

У 5-му чи 6-му класі співали ми воєнну пісню «Ішла колона, тупала...», і тоді у мене з'явилася в голові власна авторська мелодія для цієї пісні, яку я й виконав просто на уроці. Учитель музики Борис Микитович Клюс запитав раптом: «А що це ти. Колю, граєш? Там же зовсім інша мелодія». А я у відповідь: «Та це я сам вигадав!» «Це ж треба – у тебе гарніше виходить, ніж в оригіналі - ноти кращі!» - похвалив тоді вчитель. А я після тих слів іще більше став працювати над собою та не пропускав жодного концерту, фестивалю чи конкурсу аж до кінця школи

Після школи в 1971 році вступив до Чернігівського педагогічного інституту на музичне відділення за спеціальністю «керівник гуртків художньої самодіяльності». Одразу ж став брати активну участь у студентському хорі, де налічувалося 45 вокалістів, а керівником був викладач теорії музики і сольфеджіо Олександр Іванович Коваленко. Крім хору був баяністом оркестру народних інструментів під керівництвом Петра Григоровича Зуба. А ще я відвідував студентський ансамбль «Пролісок» під керівництвом Євгенія Івановича Тягла. Таким чином, у мене два дні був хор, два дні - BIA, а п'ятий день я віддавав оркестру, тобто - жодного вільного дня. Тож коли встигав побачити в кінотеатрі фільм – радів безмежно.

А 1992 року став культорганізатором ЧВО «Хімволокно», де пропрацював 13 років. При прийомі на роботу була у нас співбесіда із заступником директора з побуту і кадрів Анатолієм Івановичем Вареником, чиї побажання врізалися мені в пам'ять: «Я хочу, аби діти наших працівників (а їх тоді лише в гуртожитках налічувалося більше 500) не вешталися вулицями без діла, а творчо займалися та були зацікавлені самоосвітою». От ми й намагалися зацікавити дітей – створили гуртки художньої самодіяльності, були вокальний ансамбль та ансамбль шумових народних інструментів, танцювальний колектив тощо.

– Як же склалася ваша творча

доля далі? – Ў 2006 році Чернігівський народний аматорський хор ветеранів війни та праці тимчасово залишився без керівника. І староста хору полковник у відставці й ветеран Другої світової війни Іван Петрович Кондратенко, який добре знав мене ще

про «афганську» війну під акомпанемент Президентського оркестру.

Загалом же, моїх авторських пісень близько 100 – про Чернігівщину та Україну, ліричні й народні, воєнної тематики та про кохання – на слова Тараса Шевченка, Кузьми Журби, Петра Зуба, Вадима Крищенка, Юрія Рибчинського, Миколи Луківа, Ніни Мехеденко, Ліани Мишко (учасниці нашого хору) та десяток пісень на мої власні слова.

За рік хор ветеранів дає до 40 благодійних концертів - на Красній площі та в Палаці культури, у військових частинах і територіальних центрах, перед ветеранами й молоддю, у школах та університетах, у шпиталях і лікарнях. Людям різних вікових груп подобаються наша різнопланова програма й пісні в різноманітних музичних жанрах.

– А як справи з реквізитом та

інструментами? Ви знаєте, це наша болюча тема – наразі ми не маємо навіть нового баяна для якісного виконання пісень – усім інструментам уже по 40-50 років, як і Палацу культури, де зараз триває ремонт і оновлюється інтер'єр. А от чи буде оновлення нашої інструментної

Микола КРАСНОЖОН: від «Марічки» до народного хору

Іще студентом виступав у театрі та філармонії, на звітних концертах і конкурсах, за що отримував підвищену стипендію в 45 карбованців (а звичайна стипендія була 30 карбованців).

Інститут закінчив у 1976 році з двома дипломами та спеціальностями на руках: учитель музики й керівник гуртків. Тому довгий час працював удень учителем музики та співу у школах, а ввечері - керівником музичних гуртків при будинках культури. Під час розподілу обрав Кіровоград (нині – Кропивницький), який тоді називав Єлисаветградом, бо до-

Прийняли мене працювати в Будинок піонерів, і я став акомпаніатором ставку ведучого вокального ансамблю молодшої групи – от і вийшло півтори ставки та повністю зайнятий робочий день. Відпрацював я там більще трьох років – об'їзлили ми з концертами майже всі міста і містечка області – були і в Гайвороні, на батьківщині відомого композитора Ігоря

Потім я повернувся до рідного Чернігова й довго працював у різних школах учителем музики та співу, а в будинках культури – керівником муз «Хімволокна», запропонував стати керівником хору в ПК «Хімік»

Згодом директор палацу Петро Петрович Закупора запросив мене на роботу, сказавши: «Прийдіть і створіть справжній хоровий колектив, аби люди поважного віку справді гарно співали, а не просто крича-

Минулого року наш хор відсвяткував 55-річчя. Всі учасники (а це 30 людей) - ветерани війни або праці, але вони завжди молоді душею та юні серцем. Саме тому «гімном» хору є пісня «Марш ветеранів Чернігівщини», яким часто завершуються висту-

Хор ветеранів - дипломант обласної творчості, постійно бере участь у міських заходах, благодійних концертах і є шанованим творчим колективом на Чернігівщині.

– А які нагороди має ваш хор, Миколо Петровичу?

- Наш хор ветеранів має багато нагород, грамот і подяк. Але найціннішою для мене як хормейстера нагородою є спільний виступ нашого аматорського хору та Президентського оркестру, що відбувся на 25-ліття виведення військ із Афганістану. Тоді наш хор співав мою авторську пісню

- Чи маєте побажання до вашого колективу, слухачів та читачів газети «Деснянська правда»?

Особливо приємно й тепло згадати добрим словом наших шановних ветеранів війни, яким уже по 87 років. котрі в буремний воєнний час працювали на різних роботах і наближали День Перемоги, а саме – Віру Сергіївну Тупотилову, Тамару Іванівну Турчину та Олександра Корнійовича Нітченка.

Приємно згадувати, як на 60-літній ювілей 10 жовтня 2014 року мені було вручено багато нагород: від директора Палацу культури та начальника міського відділу культури, від мерії та адміністрації області. А головним несподіваним подарунком стала Почесна грамота від толішиного міністра куль тури України Євгенія Ніщука. Планую також і цього року провести авторський творчий вечір як композитора та хормейстера. На нього ми запрошуємо всіх охочих до музики і співу.

А замість епілогу скажу про головне: хочу запросити всіх, хто любить пісню та бажає співати - приходьте в наш дружний хоровий колектив, котрий справжнім сімейним теплом зустрічає кожного учасника і не дає сумувати ні співакам, ні слухачам!..

Ігор ГІЛЬОВ

Нові електронні видання головної бібліотеки області ім. В. Г. Короленка

Це знати не зайве

Нещодавно вийшло друком історико-художнє видання «Служити народу найвища честь!», ідейним натхненником якого став Надзвичайний і Повноважний Посол України Петро ША-

Книга створена письменниками та журналістами, архівістами й музейниками, бібліотекарями та науковцями, серед яких Сергій Лаєвський, Володимир Сапон, Ніна Ткаченко, Раїса Воробей, Людмила Пархоменко, Анатолій Тютюнник, Олексій Брик, Микола Рудько, Інна Аліференко, Петро Медвідь, Тамара Демченко, Олександр Каранда. Упорядники – Петро

Шаповал і Наталія Авер'янова. Книга, безперечно, заслуговує на увагу широкої громадськості. Тематикою видання є дипломатія, що невидимим мирним фронтом стоїть на нашому захисті. Та особливо вагоме значення нова книга має для Чернігівщини. Адже саме про вихідців із нашої мальовничої, багатої землі - послів та консулів - розповідають сторінки шеї унікальної роботи. Нариси про цікавих особистостей, котрі представляли нашу країну за кордоном, охопили період від Козаччини до сьогодення.

Та не одна книга побачила світ завдяки Петрові Шаповалу. Серед них -документально-публіцистичне видання «Пам'ять і шана» - про Леоніда Івановича Палажченка, людину, що залишила по собі нев'янучий слід у соціально-економічному та духовному розвиткові Чернігівщини. Упорядники – Олександр Каранда, Наталія Авер'янова. Історико-краєзнавча книга, присвячена славному і героїчному літопису Городні, - «Неопалима купина - наша славна Городня». «Трудом і звитягою освячені» – книга-альбом, художня розповідь про історію села Жовтневого Коропського району. Автор ідеї і керівник проекту – Петро Шаповал, редактор – Станіслав Закусило. А ще –художньо-документальна розповідь «Як жита наливні, половіє доля» журналістів Станіслава Закусила та Наталії Авер'янової про самого Петра Шапо-

Людмила Джим пра-

вала у фольклорно-хореографічному ансамблі «Славутич» Дніпропетровської філармонії. У 90-х Людмила Джим знову повернулася в рідні пенати — до Чер-

за посиланнями: Служити народу – найвища честь! [Текст] / [упоряд.: Н. О. Авер'янова, П. Д. Шаповал]. – Чернігів: Десна Поліграф, 2016. – 231 с.: фот. – Електрон. версія друк. вид. Режим доступу: http://libkor.com.ua/

frm/download.php?part=2&id=268 2. Пам'ять і шана [Текст] / [упоряд.: О. В. Каранда, Н. О. Авер'янова]. - Київ : Інтерконтиненталь-Україна, 2014. – 319 с.:

вала, його трудовий шлях від помічника

бригадира механізаторів до Надзвичай-

укова бібліотека ім. В. Г. Короленка пропо-

нує для шанувальників друкованого слова

традиційні варіанти книг, а також електро-

нні версії цих видань. З електронними ко-

піями можна ознайомитися на офіційному

сайті бібліотеки в розділі «Електронна бі-

бліотека - Митці Сіверянського краю» або

Чернігівська обласна універсальна на-

ного і Повноважного Посла України.

фот. - Електрон. версія друк. вид. Режим доступу: http://libkor.com.ua/

frm/download.php?part=2&id=271 3. Трудом і звитягою освячені [Текст] [авт. ідеї і кер. проекту П. Шаповал, ред. С. О. Закусило]. - [2-ге вид., допов.]. Чернігів : Лозовий В. М., 2013. – 230 c. : ілюстр. - Електрон. версія друк. вид. - Бібліогр. в підрядк. прим.

Режим доступу: http://libkor.com.ua/ frm/download.php?part=2&id=275

4. Неопалима купина – наша славна Городня [Текст] / [редкол.: П. Д. Шаповал та iн.]. – Чернігів : Лозовий В. М., 2014. – 455 с.: фотогр. - Електрон. версія друк. вид.

Режим доступу: http://libkor.com.ua/ frm/download.php?part=2&id=273

5. Авер'янова, Н. О. Як жита наливні, половіє доля [Текст] / Наталія Авер'янова, Станіслав Закусило. 2-ге вид., допов. – Чернігів : Чернігівські обереги, 2008. - 215 с., [62] с. фотогр. с. -Електрон. версія друк. вид.

Режим доступу: http://libkor.com.ua/ frm/download.php?part=2&id=268 Бажаємо приємного читання!

Лілія ДУБОВИК, заступник директора Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка

Творчий фотопортрет

цювала головним балетмейстером Чернігівського народного хору обласного філармонійного центру фестивалів та концертних програм із 2006 року. А розпочала творчий шлях 1982-го як артистка балету ансамблю пісні і танцю «Полісся» Чернігівської обласної філармонії. Потім працювала артисткою балету Чернігівського народного хору. 3 1990 по 1993 роки танцю-

нігова. За цей час її хореографічна майстерність досягла вершин. Пані Людмила працювала в Чернігівському обласному педагогічному ліцеї для обдарованої сільської молоді на посаді викладача спецкурсу з хореографії і паралельно — балетмейстером-репетитором народного ансамблю танцю «Дружба» Міського палацу культури.

Танцювальні малюнки Людмили ДЖИМ

Так склалося, що п'ять років Людмила Анатоліївна жила в Італії. Але 2005 року вона повертається в Україну. А відтак починає працювати головним балетмейстером обласного навчально-мегодичного центру культури і мистецтв у Чернігові. У 2006-му стає засновницею та головою Чернігівського обласного осередку Національної хореографічної спілки України. А в нашій області не мало-не багато – 480 хореографічних колективів.

Пані Людмила – режисер-постановник хореографічних композицій багатьох фольклорних фестивалів і заходів. 2009 року Людмила Джим створює та очолює балетну групу Чернігівського народного хору, яка стає постійною учасницею всіх мистецьких заходів області.

Ось такі віхи біографії... Творча людина, хореограф, вродлива жінка. Вона не земна, а швидше «небесна» особа. Їй подобається творити танець, і мисткиня ділиться ним із іншими. Коли бачиш постановки Людмили Джим, завжди емоційні й харизматичні, відчуваєш справжню радість. Яскравий хореограф, Людмила Джим уміє «намалювати» власний танцювальний шедевр зі справжніми емоціями. Адже при створенні художнього образу велике значення має світогляд балетмейстера. А тому треба вміти спостерігати за життям, володіти асоціативним і хореографічним мисленням, вдало застосовувати знання з композиційної та драматургічної побудови танцю, бути хорошим режисером і навіть психологом. Людмилі Джим це вдається просто блискуче.

> Віктор КОШМАЛ Фото з архіву автора

Золото душі Валентини Мастерової

Презентація

Дуже часто ми не помічаємо талановитих, мудрих та цікавих особистостей, котрі живуть майже поруч. І тільки при якихось особливих обставинах відкриваються ці великі грані таланту та людської доброти. Ось і ми по-новому відкрили для своїх читачів відому письменницю Валентину МАСТЄРОВУ – як щиру українку, закохану в усе рідне – українське.

Олишівська селищна бібліоте-ка-філія подарувала своїм читачам приємні хвилини спілкування з відомою українською письменницею Валентиною Мастєровою, чиї життя і доля переплелися з історією Поліського краю, а серце і творчість наповнені любов'ю до України.

Валентина Миколаївна благословила у світ немало талановитих книг. Вона – знана письменниця, переможниця літературних конкурсів «Гранослов», «У свічаді слова», лауреат Міжнародної премії імені Василя Стуса, Чернігівської премії імені Михайла Коцюбинського, Всеукраїнської літературної премії «Благовіст»

Перша книга Валентини Мастерової «Так плакало дерево» з'явилася друком 1992 року і здобула визнання критиків та читачів. 1999 року вийшла друга книга оповідань «Крила». За роман «Суча дочка» авторка удостоєна літературної премії імені Михайла Коцюбинського (2004), цей твір номінувався на Шевченківську премію 2007 року. Улюблений роман авторки «Смарагд» зігрів теплими почуттями не одного читача. Історична повість «Мавра» розкриває маловідомі сторінки з історії життя князя Чернігівського і Тмутороканського Олега Святославича.

Валентина Мастєрова — член ради Національної спілки письменників України. Обіймала посаду головного редактора газети «Наш край» Чернігівського району.

У багатьох творах авторки рядки дзвенять болем за долю Вкраїни, її майбутнє. Цей чистий передзвін неможливо не почути і не відчути. Бо Україна для неї - це і блакитні стрічки рік, і мальовниче Полісся, прекрасне у будь-яку пору року, й люди— прості і герої. Письменниця пропускає крізь себе не лише радість, а й біль та розчарування, тривогу і смуток — усе те, що відобразилося на біографіях українців, кожної людини та її рідної Батьківщини — України. Хвилює авторку війна на Сході нашої держави, болить жіноче серце за співвітчизників, котрі відстоюють цілісність і незалежність України.

Багато творів письменниці присвячено саме цій болючій темі. Зі щемом у серці прочитала Валентина Мастєрова оповідання «Тінь» та багато патріотичних віршів, де розповідає, як непокоїть її завтрашнє майбутнє України, як мріється жінці про мир і спокій у нашій державі. Зворушило всіх до сліз оповідання «Щаслива баба».

Кожна творча зустріч – це теплота спілкування, радість від занурення в цілющі джерела літературного слова, яке єднає всіх спраглих, що прагнуть до творчих пошуків. Із правіку джерелом луховного багатства була книга.

Нещодавно світ книг поповнився новими виданнями романів Валентини Мастерової «Суча дочка» та «Смарагд», які побачили світ у харківському видавництві «Клуб сімейного дозвілля». Ці книжки написані від щирого серця, тому здобули любов тисяч і тисяч читачів. У цих творах авторка відкриває світ сучасної «Зачарованої Лесни»: сіл. що вимирають, та людей із чорними від хліборобської праці руками й чистими серцями – оберегами цієї споконвічної землі.

У творчої людини є велике щастя це народження нового твору: вірша, поеми, оповідання чи мініатюри. Тоді прискорено б'ється серце, душу переповнюють незвичні хвилювання, зникає весь світ, а думки шикуються в ритмічні строфи. Звідки вони беруться ? Хто їх надиктовує ? Як дізнатися? Це одна з най-

більших таємниць людської свідо

Творча скарбниця Валентини Мастєрової багата і на поетичне слово. Авторка дарувала свої поетичні твори емоційно і щедро та давала відповіді на ці запитання.

Нелегкі випробування випали на долю Валентини Миколаївни. Наприкінці шістдесятих років минулого століття село Сивки Чернігівського району, де народилася маленька Валя та мешкала з батьками, підпало під затоплення - створювалося Київське волосховище. Її сім'я, як і сотні інших сивківців пережила примусове переселення.

Те, що відчувала десятирічна Валя в далекому 1967 році, назавжди закарбувалося в її серці. Не дай Бог іще раз пережити таке горе..

Валентина Миколаївна читала уривок із оповідання «Так плакало дерево», яке присвятила тим гірким подіям у Сивках, і ми доторкаємося до ще однієї трагедії українського народу. Роз'їхалися, розійшлися сивківці в різних напрямках і в різні кінці Чернігівщини. Прихистила їх і Олишівка. Сивківці, що стали олишівцями, прийшли на зустріч із Валентиною Мастєровою. З деякими письменниця не бачилася з далеких шістдесятих. Були на цій зустрі-

чі земляків і спогади, й біль, і радість... Подякували Валентині Миколаївні за щире літературне слово, безмежну любов до України, до людей сім'я воїна АТО Андрія Скорохода, бібліотекарі з сусідньої Топчіївки та Серединки — Людмила Годун і Марія Лещенко, вчителька української мови та літератури Ольга Бурмака, місцеві поетеси Світлана Постол і Ніна Меледіна та всі, хто цього дня відкривав для себе золото душі Валентини Мастєрової.

Продовжилася зустріч жвавим спілкуванням письменниці й читачів біля книжкової виставки «Золото душі Валентини Мастєрової», яку організувала сама авторка. На цій виставці були представлені перше видання книги «Так плакало дерево», «Крила», всі видання «Сучої дочки», «Смарагду» і «Маври».

Відповідаючи на численні запитання, Валентина Миколаївна ознайомлювала присутніх із цікавими історія ми зі свого життя, творчими планами цитувала рядки улюблених творів, які найбільше припали до душі читачам.

Будинок культури подарував авторці та учасникам свята віночок українських пісень.

Навзаєм письменниця передала до фонду бібліотеки свої книги з автографами. Сподіваємося, що зустріч із Валентиною Мастеровою залишила в серцях олишівців тепло і радість від спілкування, бажання прочитати ще більше творів письменників-земляків.

«Якшо птах не літає — відмирають крила, якщо людина не творить добро - відмирає серце», — так говорять у народі. Людина, котра живе на землі повинна творити добро й розвивати ті таланти, які дав Господь. У Валентини Мастерової є цей талант. І літературна творчість для неї — не покликання, а доля, благословенна Богом

Тетяна ШЕРЕМЕТ. завідувач Олишівської селищної бібліотеки-філії Чернігівського району

Поетів із Чернігова нагородили у Білорусі За ініціативою сябрів 60-ма мовами світу», котрий побачив

Тетяна і Сергій Дзюби - відомі далеко за межами рідної Чернігівщини та України. Щойно вони стали лауреатами Міжнародної літературної премії імені Веніаміна Блаженного в Білорусі. Цього видатного поета практично не друкували за радянських часів, бо він був віруючим і писав високодуховні вірші. Тепер добродія Веніаміна справедливо вважають класиком у Білорусі. Поет уже відійшов у Вічність. Тож на його честь створили почесну відзнаку, якою щороку нагороджують талановитих письменників із різних держав. Головний організатор цієї престижної нагороди - популярний літературно-мистецький журнал «Новая Немига литературная», що видається у Білорусі, в Мінську, де в № 4 цього року успішно вийшли поетичні добірки Сергія і Тетяни. Підпис головного редактора цього популярного часопису, відомого поета Анатолія Аврутіна, стоїть і на лауреатських дипломах.

«Це – винятково ініціатива наших друзів із Білорусі, - прокоментував міжнародну відзнаку письменник і журналіст, заступник головного редактора газети «Деснянська правда», президент Міжнародної літературно-мистецької Академії України Сергій Дзюба. - Та, звісно, ми щиро задоволені таким дуже приємним сюрпризом! Отож і далі активно розвиваємо українсько-білоруські стосунки. Цього разу нас відзначили за нові книжки та публікації, зокрема за чотиритомник «Вірші світ у Канаді, а також за вагомий внесок у сучасну літературу. Це вже друга наша нагорода в Білорусі. Раніше Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Білорусь в Україні урочисто вручив нам у Чернігові, в музеї Михайла Коцюбинського. Почесні грамоти Спілки письменників Білорусі – за дієву перекладацьку та міжнародну творчу діяльність. Звісно, Міжнародна літературна премія імені Веніаміна Блаженного - вже не перша наша нагорода за кордоном, однак це – справді важливо! Бо чим більше відзначатимуть і читатимуть українських письменників у світі, тим краще, адже відбувається активне спілкування між національними елітами. Думаю, за 20 років, завдяки нашій Академії, вдасться розкрутити за кордоном 40-50 українських письменни-

До речі, 20 вересня в Чернігівському літературно-меморіальному музеї М. Коцюбинського відбудеться презентація нової книжки «Прощена неділя» знаної білоруської та української письменниці, журналістки і педагога з Прилук Лілії Бондаревич (Черненко). А вестиме презентацію редактор ці єї справді цікавої та неординарної книжки - письменник Сергій Дзюба.

ків, перекладачів та науковців. І це буде

реальне вікно у світ».

Ганна МАДЖУГА заступник директора Чернігівської міської ЦБС